

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۲۸۵

فطری

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۲۸۵، «فطر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «فطر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «فطر» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۲۸۵
ریشه	فطر
تعداد تکرار	۲۰
تعداد مشتقات	۱۳
تعداد ریشه مرتبط	۱۰۶

فهرست مشتقات

۱۲. مُنْفَطِرٌ (۱)	۹. فَطَرَهُنَّ (۱)	۶. فَطَرَكُمُ (۱)	۴. فَاطِرٍ (۳)	۱. اَنْفَطَرْتُ (۱)
	۱۰. فُطُورٍ (۱)	۷. فَطَرْنَا (۱)		۲. فَاطِرًا (۲)
۱۳. يَنْفَطِرْنَ (۲)	۱۱. فِطْرَةً (۱)	۸. فَطَرَنِي (۳)	۵. فَطَرَ (۲)	۳. فَاطِرٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۸۶. کل (۱)	۶۵. طبق (۱)	۴۴. رسل (۲)	۲۲. ثنی (۱)	۱. ابو (۱)
۸۷. کود (۲)	۶۶. طعم (۲)	۴۵. رود (۱)	۲۳. جبل (۱)	۲. اقی (۲)
۸۸. کون (۶)	۶۷. عبد (۳)	۴۶. رؤس (۱)	۲۴. جعل (۲)	۳. اثر (۱)
۸۹. لحق (۱)	۶۸. عسی (۱)	۴۷. رؤی (۲)	۲۵. جنح (۱)	۴. اجر (۲)
۹۰. لیس (۱)	۶۹. عقل (۱)	۴۸. زوج (۲)	۲۶. حیء (۱)	۵. اجل (۱)
۹۱. لئک (۲)	۷۰. علم (۴)	۴۹. زید (۱)	۲۷. حدث (۱)	۶. اخذ (۱)
۹۲. متی (۱)	۷۱. عود (۱)	۵۰. سیح (۱)	۲۸. حکم (۱)	۷. اخر (۲)
۹۳. مثل (۲)	۷۲. غفر (۳)	۵۱. سبع (۱)	۲۹. حمد (۲)	۸. ارض (۱۰)
۹۴. مرر (۱)	۷۳. غیب (۱)	۵۲. سلط (۱)	۳۰. حنف (۳)	۹. الک (۲)
۹۵. ملک (۳)	۷۴. غیر (۱)	۵۳. سلم (۲)	۳۱. حی (۱)	۱۰. الله (۱۰)
۹۶. نعم (۱)	۷۵. فطر (۲)	۵۴. سمع (۱)	۳۲. خرر (۱)	۱۱. اله (۱۰)
۹۷. نغض (۱)	۷۶. فعل (۱)	۵۵. سمو (۱۴)	۳۳. خلف (۱)	۱۲. امر (۱)
۹۸. نفس (۱)	۷۷. فوت (۱)	۵۶. سئل (۱)	۳۴. خلق (۶)	۱۳. امم (۱)
۹۹. هدد (۱)	۷۸. فوق (۱)	۵۷. شرک (۲)	۳۵. دعو (۱)	۱۴. انس (۴)
۱۰۰. هدی (۱)	۷۹. قدر (۱)	۵۸. شقق (۱)	۳۶. دنو (۲)	۱۵. انن (۶)
۱۰۱. وجه (۴)	۸۰. قرب (۱)	۵۹. شکک (۱)	۳۷. دین (۴)	۱۶. اول (۴)
۱۰۲. وسم (۱)	۸۱. قضی (۳)	۶۰. شهد (۲)	۳۸. ذره (۱)	۱۷. بدل (۲)
۱۰۳. وعد (۱)	۸۲. قول (۱۱)	۶۱. شیء (۳)	۳۹. ذنب (۱)	۱۸. بشر (۱)
۱۰۴. وفی (۱)	۸۳. قوم (۵)	۶۲. صد (۱)	۴۰. ربب (۴)	۱۹. بصر (۲)
۱۰۵. وله (۱۰)	۸۴. کبر (۱)	۶۳. صدر (۱)	۴۱. ربیع (۱)	۲۰. بین (۳)
۱۰۶. ولی (۲)	۸۵. کثر (۲)	۶۴. صلح (۱)	۴۲. رجع (۲)	۲۱. ثلث (۱)
			۴۳. رحم (۲)	

فهرست آیات

۱. { الأنعام - ۱۴ } قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَمَّا إِنِّي مِنَ الْمُرْسَلِينَ فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
۲. { الأنعام - ۷۹ } إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ
۳. { هود - ۵۱ } يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَرْتُمْ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ
۴. { يوسف - ۱۰ } رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ
۵. { إبراهيم - ۱۰ } قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَ فِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيُبَغِيََ لَكُمْ مِنْ دُنُوبِكُمْ وَيُوخَّحِرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأَثَبْنَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ
۶. { الإسراء - ۵۱ } أَوْ خَلَقْنَا مِمَّا يَكْفُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا
۷. { مريم - ۹۰ } تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًا
۸. { طه - ۷۲ } قَالُوا لَنْ نُؤْمِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرْنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
۹. { الأنبياء - ۵۶ } قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ
۱۰. { الروم - ۳۰ } فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
۱۱. { الروم - ۳۰ } فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
۱۲. { فاطر - ۱ } الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنِحَةٍ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۱۳. { يس - ۲۲ } وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
۱۴. { الزمر - ۴۶ } قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
۱۵. { الشورى - ۵ } تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ
۱۶. { الشورى - ۱۱ } فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
۱۷. { الزخرف - ۲۷ } إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيِّدِي
۱۸. { الملك - ۳ } الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ
۱۹. { المزمل - ۱۸ } السَّمَاءُ مُنْقَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا
۲۰. { الانفطار - ۱ } إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ